ZAKON O POREZU NA IMOVINU, NASLIJEĐE I DAR ("Nar. novine Županije Posavske", br. 9/2008, 4/2009, 5/2019 i 8/2024)

ZAKON O POREZU NA IMOVINU, NASLIJEĐE I DAR

("Nar. novine Županije Posavske", br. 9/2008, 4/2009, 5/2019 i 8/2024)

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1

(Predmet)

Ovim zakonom uređuje se porez na imovinu, nasljeđe i dar (u daljem tekstu: porez) na području Županije Posavske (u daljem tekstu: Županija), koji plaćaju fizičke i pravne osobe, postupak za utvrđivanje i naplatu, kao i postupak za povrat poreza.

Članak 2

(Raspored prihoda)

Prihodi od poreza propisanih člankom 3. ovog zakona se raspoređuju 50% u Proračun Županije, a 50% u proračune općina odnosno grada.

Članak 3

(Vrste poreza)

Ovim zakonom se propisuju slijedeći porezi:

a) porez na imovinu,

b) porez na nasljeđe i dar.

II - POREZ NA IMOVINU

Članak 4

(Obveznici poreza na imovinu)

(1) Porez na imovinu plaćaju fizičke i pravne osobe koje su vlasnici slijedeće imovine:

a) poslovnog prostora,

b) stambene zgrade, stana i garaže koji se izdaju pod zakup,

c) putničkog automobila, osim taksi vozila,

d) motocikla,

e) plovnog objekta preko 7 m dužine,

f) zgrade ili stana za odmor i rekreaciju.

(2) Ako je imovina u vlasništvu više osoba svaka od njih je obveznik poreza razmjerno dijelu vlasništva.

Članak 5

(Način i visina plaćanja poreza na imovinu)

(1) Porez na imovinu plaća se godišnje u paušalnom iznosu i to za:

a) poslovni prostor	1,00 KM/m2
b) stambenu zgradu, stan i garažu koji se izdaju pod zakup	1,00 KM/m2

c) putnički automobili (osim taksi vozila):

Godine starosti automobila	**Obujam motora**	
	do 1600 ccm	**preko 1600 ccm**
1) do 2 godine starosti	50,00 KM	100,00 KM
2) od 2 do 5 godina starosti	35,00 KM	70,00 KM

3) od 5 do 10 godina starosti	25,00 KM	50,00 KM

d) za motocikl:

1) do 2 godine starosti	30,00 KM,
2) preko 2 godine starosti	10,00 KM,
e) za plovni objekt preko 7 m u iznosu od	100,00 KM,
f) za zgradu ili stan za odmor i rekreaciju	1,00 KM/m2

(2) Porez na putnički automobil i motocikl plaća se godišnje u paušalnom iznosu pri registraciji vozila

(3) Bez dokaza o plaćenom porezu na imovinu vozila se ne može registrirati.

Članak 6

(Oslobađanje od plaćanja poreza na imovinu)

Porez na imovinu ne plaćaju:

a) Država Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Županija, općina, grad, kao i njihovi organi, organizacije i institucije,

b) strana država pod uvjetima reciprociteta,

c) invalidna osoba na putnički automobil koji je nabavljen uz porezne olakšice i oslobađanja,

d) Pravne i fizičke osobe koje vozilo koriste isključivo za potrebe prijevoza umrlih,

e) gospodarsko društvo i obrtnik za prostore koje koriste prilikom obavljanja registrirane djelatnosti,

f) ustanove iz oblasti obrazovanja, zdravstva, znanosti, kulture, religije, športa i zaštite od požara,

g) vlasnik stana ili zgrade za odmor i rekreaciju koju koristi u stambene svrhe izbjegla i raseljena osoba.

Članak 7

(Plaćanje poreza na imovinu pri promjeni vlasnika)

Pri promjeni vlasnika imovine iz člana 4. ovog zakona u toku kalendarske godine, novi vlasnik ne plaća porez na imovinu ako je taj porez plaćen od strane ranijeg vlasnika.

Članak 8

(Razrez poreza na imovinu)

Porez na imovinu razrezuje se unaprijed u godišnjem iznosu za imovinu zatečenu u vlasništvu poreznog obveznika na dan 1. siječnja godine za koju se razrez vrši, a za imovinu stečenu u toku godine u visini koja razmjerno odgovara vremenu od dana stjecanja te imovine do kraja godine.

Članak 9

(Obaveza dostavljanja podataka)

Nadležni općinski odnosno gradski organ koji vodi evidenciju o imovini iz člana 4. ovog zakona dužan je dostaviti Poreznoj ispostavi Županijskog poreznog ureda (u daljem tekstu Porezna ispostava) podatke o vlasniku i njegovoj imovini.

III - POREZ NA NASLIJEĐE I DAR

Članak 10

(Predmet plaćanja poreza)

(1) Porez na nasljeđe i poklon plaća se na nekretninu koju nasljednik i daroprimatelj nasljeđuje, primi na dar ili stekne po drugoj osnovi bez naknade, kao i na pravo uživanja, odnosno korištenja na nekretninu koju fizička osoba stiče na teritoriju Županije na osnovu

zakona o nasljeđivanju ("Službeni list SR Bosne i Hercegovine", broj 7/80 i 15/80), odnosno ugovora.

(2) Porez na nasljeđe i dar plaća se i na pokretnu stvar ako joj je pojedinačna vrijednost veća od 5.000,00 KM.

Članak 11

(Obveznik poreza)

(1) Obveznik poreza na naslijeđe i dar je fizička osoba koja na teritoriji Županije naslijedi ili primi na dar imovinu na koju se plaća porez na naslijeđe i dar.

(2) Obveznik poreza na nasljeđe i dar je i osoba koje naslijedi ili primi na dar pravo uživanja ili korištenja nekretnine.

Članak 12

(Plaćanje poreza uslijed odricanja od nasljedstva i darova)

Ako se nasljednik, odnosno daroprimatelj odrekne nasljedstva ili dara ili ga ustupi, porez na naslijeđe i dar plaća osoba kojoj je nasljedstvo ili dar pripalo, ili mu je ustupljeno.

Članak 13

(Nastajanje obveze plaćanja)

(1) Obveza plaćanja poreza na naslijeđe i dar nastaje u trenutku pravosnažnosti rješenja o nasljeđivanju, odnosno u trenutku prijema dara.

(2) Dar se smatra primljenim u trenutku potpisivanja ugovora o daru a ako ugovor nije zaključen, u trenutku kada je dar primljen.

Članak 14

(Osnovica poreza)

Ako je naslijeđena ili na dar primljena nepokretna imovina opterećena pravom uživanja, obaveza nasljednika, odnosno daroprimatelja za plaćanje poreza na naslijeđe i dar nastaje po prestanku prava uživanja.

Članak 15

(Osnovica poreza)

(1) Osnovica poreza na nasljeđe i dar tržišna vrijednost naslijeđene ili na dar primljene imovine u trenutku nastanka porezne obveze nakon odbitka dugova i troškova koji terete imovinu na koju se plaća ovaj porez.

Članak 16

(Utvrđivanje tržišne vrijednosti)

(1) Tržišnu vrijednost naslijeđene ili na dar primljene imovine utvrđuje Porezna ispostava na način i po postupku utvrđenom propisima koji uređuju bliže tu oblast.

(2) Obveznik poreza mora se pozvati najmanje tri dana prije dana određenog za vršenje procjene da sudjeluje kao stranka u postupku procjene. Obveznik poreza ima pravo da u postupku procjene stavlja prijedloge i primjedbe, a povjerenstvo koje vrši procjenu dužna je prijedloge i primjedbe koje ne usvoji da unese u zapisnik.

(3) Procjena imovine može se izvršiti i ako se obveznik poreza ne odazove dostavljenom pozivu.

Članak 17

(Stopa poreza)

Porez na nasljeđe i poklon plaća se po stopi od 5%.

Članak 18

(Oslobađanje od poreza)

Od plaćanja poreza oslobađa se:

a) nasljednik, odnosno daroprimatelj prvog nasljednog reda, supružnik ako je drugog nasljednog reda, roditelj kada nasljeđuje i prima na dar imovinu od djece i malodobno dijete bez oba roditelja,

b) nasljednik drugog nasljednog reda kada nasljeđuje ili prima na dar jednu stambenu zgradu, odnosno jedan stan, pod uvjetom da je sa ostaviocem u trenutku njegove smrti, odnosno sa darodavateljem u trenutku primitka dara, živio u zajedničkom domaćinstvu i da on i članovi njegove obitelji nemaju drugi stan u vlasništvu,

c) nasljednik drugog nasljednog reda kada nasljeđuje ili prima na dar obradivo poljoprivredno zemljište, ako mu je poljoprivreda osnovno zanimanje,

d) nasljednik, odnosno daroprimatelj, brat i sestra pod uvjetom da se ta imovina ne može otuđiti u roku od 5 godina,

e) Nasljednik, odnosno daroprimatelj, unuk i/ili unuka, pod uvjetom da se ta imovina ne može otuđiti u roku od 5 godina,

f) Država Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Županija, općina, grad, njihovi organi i institucije, vjerska institucija i humanitarna organizacija.

Članak 19

(Oslobađanje predmeta od poreza)

(1) Porez na nasljeđe i dar ne plaća se na:

a) predmete domaćinstva,

b) imovinu na koju nasljednik, odnosno daroprimatelj ne može steći pravo vlasništva, pravo uživanja, odnosno korištenja,

c) imovinu koja je naslijeđena ili na poklon primljena, a koju porezni obveznik ustupi bez naknade Državi Bosne i Hercegovine, Federaciji Bosne i Hercegovine, Županiji, općini, gradu, njihovim organima i institucijama, vjerskoj instituciji i humanitarnoj organizaciji.

d) Porez plaćen prije ustupanja naslijeđa ili dara ne vraća se.

Članak 20

(Oslobađanje od poreza između bivših supružnika)

Porez na nasljeđe i dar ne plaća se kad se uređuju imovinski odnosi bivših supružnika.

Članak 21

(Organ razrezivanja poreza)

(1) Porez na nasljeđe i dar razrezuje Porezna ispostava na čijem području se nalazi naslijeđena ili na dar primljena imovina.

(2) Ako naslijeđena imovina, odnosno dar sadrži samo pokretnu imovinu, porez razrezuje nadležna Porezna ispostava u prebivalištu

poreznog obveznika.

(3) Ako se naslijeđena ili na dar primljena nepokretna imovina nalazi na području dvije ili više općina, odnosno općine i grada, razrez poreza vrši Porezna ispostava prema mjestu gdje se imovina nalazi.

Članak 22

(Organi obvezni za dostavljanje rješenja i ugovora)

Sudovi, organi županijske uprave i notari dužni su rješenja o nasljeđivanju i ugovore o poklonu nepokretne imovine dostaviti nadležnoj Poreznoj ispostavi u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti rješenja, odnosno ovjere ugovora.

Članak 22a

Pravo vlasništva stečeno nasljeđivanjem ili darovanjem upisat će se u javne knjige uz dokaz o plaćenom porezu na naslijeđe ili dar odnosno uz dokaz o oslobađanju od plaćanja poreza na naslijeđe ili dar.

IV - PODNOŠENJE PRIJAVE, OBRAČUN I RAZREZ POREZA, ROK I MJESTO PLAĆANJA

Članak 23

(Obaveza podnošenja porezne prijave na imovinu)

(1) Obveznik poreza na imovinu, dužan je Poreznoj ispostavi podnijeti poreznu prijavu sa podacima potrebnim za utvrđivanje visine poreza.

(2) Oblik i sadržaj porezne prijave iz stava (1) ovog članka propisuje ministar financija Županije Posavske (u daljem tekstu: Ministar financija) Pravilnikom o primjeni odredaba Zakona o porezu na imovinu, nasljeđe i dar.

Članak 24

(Rok podnošenja porezne prijave na imovinu)

(1) Obveznik poreza na imovinu dužan je podnijeti prijavu za razrez poreza najkasnije do 31. siječnja tekuće godine za koju se vrši utvrđivanje poreza.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog članka, obveznik poreza na imovinu koja podliježe registraciji ne podnosi poreznu prijavu, a porez plaća

prilikom registracije.

Članak 25

(1) Obveznik poreza na imovinu koji je već jednom podnio prijavu za razrez poreza na imovinu nije dužan podnositi godišnju prijavu u slučaju da nije bilo promjena u stanju imovine.

(2) Ako obveznik poreza na imovinu u toku godine stekne imovinu na koju se plaća porez na imovinu dužan je o tome podnijeti prijavu Poreznoj ispostavi u roku od 15 dana od dana sticanja imovine, odnosno početka korištenja imovine iz članka 4. stavak (1) točka a) i e) za objekte koji su bili u izgradnji, a za imovinu koju izdaje pod zakup danom izdavanja pod zakup.

Članak 26

(Rok podnošenja porezne prijave na nasljeđe i dar)

Obveznici poreza na nasljeđe i dar dužni su poreznu prijavu za razrez poreza podnijeti u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora, odnosno od dana prijema rješenja o nasljeđu.

Članak 27

(Organi obvezni za dostavljanje podataka)

(1) Banka, organ uprave, sud i druga pravna i fizička osoba dužni su na zahtjev Porezne ispostave dostaviti podatke sa kojima raspolažu, ako su ti podaci od značaja za utvrđivanje njihove porezne obveze ili poreznih obveza drugih osoba sa kojima su u poslovnom odnosu.

(2) Nadležna općinska odnosno gradska služba koja izdaje odobrenje za građenje i uporabnu dozvolu dužna je primjerak odobrenja dostaviti i Poreznoj ispostavi.

Članak 28

(Organ razrezivanja poreza na imovinu)

Porez na imovinu obračunava i razrezuje Porezna ispostava na temelju podataka iz porezne prijave.

Članak 29

(Postupak uslijed netočnosti podataka u prijavi)

Ako Porezna ispostava u postupku razreza poreza ustanovi da podaci koje je obveznik poreza naveo u poreznoj prijavi ne odgovaraju stvarnom stanju, utvrdit će se osnovica poreza na temelju podataka kojim raspolaže Porezna ispostava, sukladno Zakonu o poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" broj 33/02 i 28/04 u daljem tekstu: Zakon o poreznoj upravi).

Članak 30

(Rokovi za razrezivanje poreza)

(1) Porez na imovinu razrezuje se najkasnije do 30 travnja unaprijed za tekuću godinu.

(2) Porez na naslijeđe i dar razrezuje se u roku od 30 dana od dana podnošenja porezne prijave.

(3) *(brisano)*

Članak 31

(Rok i mjesto plaćanja poreza na imovinu)

(1) Porez na imovinu plaća se u roku od 30 dana od dana podnošenja porezne prijave, izuzev poreza na motorna vozila koji se plaća odmah pri registraciji vozila za godinu dana unaprijed.

(2) Porez na nepokretnu imovinu plaća se prema mjestu gdje se imovina nalazi, a porez na pokretnu imovinu plaća se prema mjestu prebivališta poreznog obveznika.

Članak 32

(Rok i mjesto plaćanja poreza na nasljeđe i dar)

Porez na nasljeđe i dar plaća se u roku od 90 dana od dana donošenja rješenja, i to za nekretnine prema mjestu gdje se nekretnina nalazi, a za pokretnu imovinu prema mjestu prebivališta poreznog obveznika.

V - PRINUDNA NAPLATA, KAMATA, POVRAT, ŽALBA, ZASTARA

Članak 33

(Primjena Zakona o poreznoj upravi u Federaciji Bosne i Hercegovine)

Odredbe Zakona o poreznoj upravi primjenjivat će se u postupku prinudne naplate poreza, zateznih kamata, povrata poreza, žalbenog postupka i zastare.

VI - JAMSTVO I OTPIS POREZA

Članak 34

(Jamstvo zbog nemogućnosti naplate poreza)

(1) Ako se porez ne može naplatiti iz imovine poreznog dužnika, naplatit će se iz imovine članova njegovog domaćinstva koji su tu imovinu stekli od poreznog obveznika po bilo kojem osnovu.

(2) Ako je porezni dužnik, da bi izbjegao obvezu plaćanja poreza, pravnim poslom otuđio imovinu u korist osobe koja nije član njegovog domaćinstva, Porezna uprave može takav posao pobijati pred sudom, pod uvjetom da je kupac znao za takvu namjeru poreznog dužnika.

Članak 35

(Slučajevi otpisa poreza)

(1) Dospjeli iznos poreza koji se ne može naplatiti otpisuje se kao nenaplativ ako:

a) je porezni dužnik umro ili se odselio u nepoznato mjesto, a nije ostavio pokretnu ili nepokretnu imovinu iz kojih se može naplatiti dospjeli porez. Ako se iza umrlog naknadno pronađe imovina ili se sazna novo prebivalište poreznog dužnika, ponovo će se zadužiti otpisanim porezom ukoliko nije nastupila zastara prava na naplatu,

b) se prisilnom naplatom koja se vršila svake godine bez uspjeha dug nije mogao naplatiti ni nakon isteka treće godine od dana dospjelosti i

c) u slučaju teške bolesti.

(2) Pod teškom bolešću iz stavka (1) točka c) ovog članka, podrazumijevaju se bolesti utvrđene Naredbom o listi teških bolesti odnosno teških tjelesnih povreda na osnovu kojih se ostvaruje naknada za slučaj teške invalidnosti ili teške bolesti ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" broj 30/05).

(3) Bolesti se dokazuju na osnovu nalaza, mišljenja i dijagnoze nadležne zdravstvene ustanove u Županiji Posavskoj.

Članak 36

(Mogućnost naplate otpisanog poreza)

(1) Ako se nakon otpisa pojavi mogućnost naplate otpisanog poreza, porezni dužnik će biti ponovo zadužen otpisanim porezom, ako nije nastupila zastara prava na naplatu.

(2) Ne smatra se nenaplativim i ne može se otpisati dospjeli porez na koji postoji jamstvo prema odredbama ovog zakona ili ako postoji imovina iz koje se porez može naplatiti.

(3) U izuzetnim slučajevima, ako bi se naplatom poreza dovelo u pitanje nužno izdržavanje poreznog dužnika i članova njegovog domaćinstva, porez se može otpisati u cijelosti ili djelomično.

(4) O otpisu poreza rješava Porezna uprava.

Članak 37

(Nadzor nad obračunavanjem poreza)

Nadzor nad obračunavanjem i plaćanjem poreza utvrđenim ovim zakonom vrši nadležna Porezna ispostava.

VII - KAZNENE ODREDBE

Članak 38

(Kaznene odredbe za pravne osobe, organ, odnosno javnu službu)

(1) Novčanom kaznom u visini od 500,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se pravna osoba, organ, odnosno javna služba ako:

a) ne dostavi podatke o vlasniku i njegovoj imovini (članak 9.),

b) u roku ne dostavi rješenje o nasljeđivanju i ugovor o daru (članak 22.),

c) ne podnese ili u roku ne podnese prijavu za razrez poreza (članak 23., 24. i 25),

d) na zahtjev Porezne ispostave ne dostavi podatke kojima raspolaže (članak 27.),

e) u roku ne plati porez (članak 31.),

f) ne dozvoljava ili ometa izvršenje postupka prinudne naplate (članak 33.),

(2) Novčanom kaznom za prekršaj propisan u stavu (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi, organu, odnosno javnoj službi u visini od 50,00 KM do 3.000,00 KM.

Članak 39

(Kaznene odredbe za fizičku osobu)

Novčanom kaznom od 20,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj porezni obveznik fizička osoba ako:

ne podnese ili u roku ne podnese prijavu za razrez poreza (članak 23., 24.,25. i 26.),

na zahtjev Porezne ispostave ne dostavi podatke kojima raspolaže (članak 27.),

u roku ne plati porez (članak 31. i 32.) i

ne dozvoljava ili ometa izvršenje postupka prinudne naplate (članak 33.).

VIII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 40

(Obveze do stupanja na snagu ovog zakona)

Porezne obveze koje su nastale do dana stupanja na snagu ovog zakona izvršit će se prema propisima koji su važili u momentu nastanka porezne obveze.

Članak 41

(Provedbeni propisi)

Ministar financija donijet će provedbeni propis iz članka 23. stavak (2) ovog zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu istog.

Članak 42

(Primjena provedbenih propisa koji su u primjeni)

Provedbeni propisi doneseni na osnovu propisa koji su u primjeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, primjenjivat će se do donošenja novih u skladu sa ovim zakonom.

Članak 43

(Rok podnošenja porezne prijave za imovinu koja se oporezuje po ovom zakonu)

Porezni obveznici koji na dan stupanja na snagu ovog zakona imaju imovinu koja se oporezuje po ovom zakonu dužni su poreznu prijavu podnijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 44

(Primjena federalnih propisa)

Ako ovim zakonom pojedina pitanja iz oblasti poreza nisu regulirani shodno se primjenjuju federalni propisi iz ove oblasti.

Članak 45

(Prestanak važenja propisa)

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o porezima Županije Posavske ("Narodne novine Županije Posavske" broj 5/03 i 2/08).

Članak 46

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Narodnim novinama Županije Posavske", a primjenjivat će se od 01.01.2009. godine.

Samostalni članak Zakona o izmjenama
Zakona o porezu na imovinu, nasljeđe i dar

("Nar. novine Županije Posavske", br. 4/2009)

Članak 4

Ovaj Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Narodnim novinama Županije Posavske".

Samostalni članak Zakona o izmjeni i dopunama
Zakona o porezu na imovinu, nasljeđe i dar

("Nar. novine Županije Posavske", br. 5/2019)

Članak 4

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Narodnim novinama Županije Posavske."

Samostalni članak Zakona o izmjeni i dopunama
Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i dar

("Nar. novine Županije Posavske", br. 8/2024)

Članak 8

Ovaj Zakon stupa na snagu danom donošenja a objavit će se u "Narodnim novinama Županije Posavske".